

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 15 DÉCEMBRE 1927.

Proposition de loi instituant une Caisse Nationale des dégâts houillers.

DÉVELOPPEMENTS.

MESSIEURS,

Les affaissements houillers qui se produisent continuellement dans les districts miniers de notre pays ne cessent de causer les plus graves dommages aux propriétés de la surface et ceux de nos compatriotes, qui en sont victimes, ne parviennent à obtenir réparation du préjudice subi que dans une proportion insuffisante et souvent encore après bien des années de procédure.

Les lois des 21 avril 1810, 2 mai 1837 et 5 juin 1914 sur les mines, minières et carrières, coordonnées par l'arrêté royal du 15 septembre 1919, mentionnent : Section III. — *De la responsabilité des dommages causés par l'exploitant :*

« ART. 58. — Le concessionnaire d'une mine est de plein droit tenu de réparer tous les dommages causés par les travaux exécutés dans la mine.

» Il pourra être tenu de fournir caution, de payer toutes indemnités, si ses travaux souterrains sont de nature à causer, dans un délai rapproché, un dommage déterminé et s'il est à craindre que ses ressources ne soient pas suffisantes pour faire face à sa responsabilité éventuelle. Les tribunaux seront juges de la nécessité de cette caution et en fixeront la nature et le montant, etc. »

Il n'empêche, Messieurs, que les dommages causés par les exploitations charbonnières aux propriétés de la surface, tant privées que publiques, bâtiments communaux, provinciaux ou de l'État, restent des années sans être réparés en raison des contestations que ne manquent jamais de soulever les dites sociétés.

En effet, les conseils d'administration de ces sociétés concessionnaires d'une des grandes richesses nationales nient très souvent être responsables des dommages causés aux biens construits à la surface, d'où procès de la part du préjudicié, quand il peut supporter les frais qu'entraîne fatalement semblable décision. Les nécessités d'une procédure complète — exposés, expertises, contre-expertises, etc., — retardent souvent la solution de la question en litige. Il est aussi à remarquer que d'autres complications surgissent du fait que des sociétés, dont les concessions sont voisines, se rejettent mutuellement la responsabilité des dégâts à certaines propriétés. Cette situation indéchiffrable ne manquera pas d'allonger les débats en justice et retardera indéfiniment la solution du conflit.

H

Et pendant ce temps, les propriétaires, les occupants de ces immeubles endommagés doivent les abandonner, par mesure de précaution, et enregistrer la ruine de quinze ou vingt années de travail, de privations et d'économies, en raison de l'impossibilité de faire effectuer les réparations utiles en temps opportun, tant qu'un jugement ne sera pas intervenu.

Pour ce qui concerne le bassin de Charleroi, nous attirons tout spécialement l'attention de nos honorés Collègues sur l'état lamentable autant que dangereux d'un grand nombre de propriétés des communes de Courcelles, Trazegnies, Forchic-la-Marche, Piéton, Gosselies, ainsi que dans la plupart des communes des diverses régions houillères. La situation est d'autant plus grave que nous nous trouvons en présence de sociétés qui sont à la veille d'arrêter leur exploitation.

Il nous semble donc qu'il y a urgence à instituer une caisse nationale des dégâts houillers.

Elle pourrait être alimentée par un versement annuel de fr. 0.25 par tonne extraite.

En tenant compte que l'extraction annuelle actuelle est de 26,545,000 tonnes, nous pourrions recevoir 6,636,250 francs, somme qui permettrait d'entretenir, de réparer et de reconstruire, au besoin, les propriétés atteintes par les affaisements houillers, en attendant que l'action de la justice poursuive son œuvre de réparation et de responsabilité.

En vue de solutionner rapidement les conflits qui pourraient être soulevés entre les sociétés concessionnaires et pour établir la responsabilité de chacune d'elles, il y aurait lieu d'instituer un bureau de renseignements au siège de chaque arrondissement minier, attendu que l'on peut y trouver les instructions sur la constitution de chacune des sociétés charbonnières, l'étendue de la concession sous le territoire de telle ou telle commune.

Cette organisation servirait de lien entre le ministère, dont elle émanerait, et les personnes lésées par les dégâts miniers.

Remarquons que notre projet n'impose pas une charge nouvelle à l'industrie charbonnière puisque l'exploitation qui devra réparer des dommages pourra porter en compte les allocations payées à la caisse, et que l'exploitation qui ne cause pas de dommages pourra être dispensée de contribuer à la caisse.

Ed. FALONY.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 15 DECEMBER 1927.

Wetsvoorstel tot instelling van een Nationaal Fonds ter bestrijding van de schade door kolenmijnen veroorzaakt.

TOELICHTING

MIJNE HEEREN,

De inzinkingen van den bodem die zich voortdurend voordoen in de mijnstroken van ons land, veroorzaken onophoudelijk de zwaarste schade aan de bovengrondse eigendommen en onze landgenooten, die er het slachtoffer van zijn, bekomen slechts een ontoereikende schadeloosstelling en dan nog dikwijls nog een jarenlange rechtspleging.

De wetten van 21 April 1810, 2 Mei 1837 en 5 Juni 1911 op de mijnen, graverijen en groeven, samengeordend bij Koninklijk besluit van 15 September 1919, handelen in Afdeeling III over de aansprakelijkheid wegens schade voortspuitende uit de ontginning. Artikel 58 zegt het volgende :

« De vergunninghouder is van rechtswege verplicht te vergoeden elke schade veroorzaakt door uitvoering van de werken in de mijn.

« Hij kan worden gehouden zekerheid te stellen tot het betalen van elke vergoeding, indien zijne ondergrondse werken van aard zijn om, binnen een kort tijdsverloop, eene bepaalde schade te veroorzaken, en indien het te vreezen is dat zijne middelen niet toereikend mochten zijn om de gevolgen van zijne mogelijke aansprakelijkheid te bestrijden. De rechtbanken oordeelen over de noodzakelijkheid van dezen waarborg en bepalen daarvan den aard en het bedrag. »

Ondanks dezen tekst, duurt het jaren alvorens de schade wordt hersteld, veroorzaakt door de kolenmijnexploitaties aan de bovengrondse eigendommen, zoowel particuliere als openbare, gemeentelijke, provinciale of Staatsgebouwen, en dit wegens de betwistingen die de betrokken vennootschappen steeds doen oprijzen.

De beheerraden van deze vennootschappen aan dewelke eene der groote bronnen van 's lands rijkdom geconcedeerd werd, loochenen inderdaad zeer dikwijls dat zij aansprakelijk zijn voor de schade, berokkend aan de gebouwen welke bovengronds opgericht zijn. Hierop stelt hij, die de schade geleden heeft, een proces in tegen de betrokken vennootschap, zoo hij natuurlijk de kosten

van de rechtspleging kan dekken. De vereischten van dergelijke procedure, — uiteenzettingen, onderzoek door deskundigen, onderzoek door de deskundigen der tegenpartij, enz. — vertragen dikwijls de oplossing van het geschil. Men moet ook opmerken dat andere ingewikkelde omstandigheden, ontstaan uit het feit dat vennootschappen waarvan de concessies aan elkander grenzen, de verantwoordelijkheid voor de schade aan sommige eigendommen malkander tegenwerpen.

Zulke ingewikkelde toestand moet noodzakelijkerwijs de beraadslaging voor de rechtbank langduriger maken en de oplossing van het geschil tot in het oneindige uitstellen.

En gedurende dien tijd, moeten de eigenaars, de huurders van de beschadigde eigendommen, deze uit voorzichtigheid ontruimen en hierdoor het verlies boeken van hetgeen vijftien of twintig jaren arbeid, ontbering en besparing opgeleverd hebben; en dit alles omdat de noodige herstellingen onmogelijk te gepasten tijde kunnen ondernomen worden, zoolang geen rechterlijke beslissing genomen is.

Wat het bekken van Charleroi betreft, vestigen wij vooral de aandacht van de Kamerleden op den betreurenswaardigen en gevaarlijken toestand waarin een groot getal eigendommen verkeeren te Courcelles, Trazegnies, Forchies-la-Marche, Piéton, Gosselies, alsmede in de meeste gemeenten van de onderscheidene mijnstreken. De toestand is des te erger, omdat wij ons voor vennootschappen bevinden die op het punt staan een einde aan de exploitatie te maken. Naar onze meening is het dus dringend een Nationaal Fonds ter bestrijding van de schade door kolenmijnen veroorzaakt, in te stellen.

De middelen van dit Fonds zouden bestaan uit een jaarlijksche storting van 0.25 frank per ton kolen.

Houdt men rekening met het feit dat de kolendelving jaarlijks 26,545,000 ton beloopt; dan komt men tot het besluit dat het Fonds jaarlijks 6,636,250 frank zou ontvangen. Dit bedrag zou toelaten de eigendommen die schade geleden hebben ten gevolge van inzinkingen van den bodem, te onderhouden, te herstellen en weder op te bouwen, in afwachting dat het gerecht uitspraak doet aangaande de schadeloosstelling en de aansprakelijkheid.

Ten einde tot een spoedige oplossing te komen van de betwistingen die de concessiehoudende vennootschappen zouden kunnen doen oprijzen en om de aansprakelijkheid van iedere vennootschap vast te stellen, zou men een inlichtingsbureau moeten oprichten in de hoofdplaats van elk arrondissement op het gebied van hetwelk kolenmijnen bestaan. Men zou er inlichtingen kunnen bekomen over de inrichting van elke kolenmijn-exploitatie, over de uitgestrektheid van de concessie, over de gemeenten onder wier grondgebied de concessies zich uitstrekken.

Deze inrichting zou het Ministerie, waartoe zij zou behooren, met de personen welke schade geleden hebben ten gevolge van de kolendelving, in verbinding brengen.

Merken wij op, dat ons voorstel geen nieuwe lasten oplegt aan de kolenrijverheid, vermits de exploitatie die de schade zal moeten herstellen, de sommen, aan het Fonds gestort, in rekening zal mogen brengen, en vermits de exploitatie die geene schade veroorzaakt, zal kunnen vrijgesteld worden van de bijdrage tot het Fonds.

Ed. FALONY.

CHAMBRE
des Représentants.

KAMER
der Volksvertegenwoordigers.

Proposition de loi
instituant une Caisse Nationale
des dégâts houillers.

ARTICLE PREMIER.

Il est institué une Caisse Nationale des dégâts houillers.

ART. 2.

Elle jouira de la personnification civile.

ART. 3.

Elle sera administrée par une commission présidée par le Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale ou son délégué, et composée en nombre égal d'exploitants de charbonnage et d'ingénieurs de mines.

Dans les régions où les propriétaires de la surface se sont constitués en association, le Ministre pourra adjoindre au conseil d'administration un ou plusieurs de leurs représentants. Ceux-ci n'auront pas voix délibérative dans les questions intéressant leur groupement.

En aucun cas, le nombre de membres du conseil d'administration ne sera supérieur à neuf. Les fonctions de membre dudit conseil seront exercées gratuitement.

ART. 4.

La Caisse sera alimentée par un versement annuel de ving-cinq centimes par tonne extraite, à payer par l'exploitant, avant le 1er août de chaque année, et qui pourra être recouvrée comme en matière de contributions directes.

Wetsvoorstel tot instelling van een
Nationaal Fonds ter bestrijding van
de schade door kolenmijnen ver-
oorzaakt.

EERSTE ARTIKEL.

Er wordt een Nationaal Fonds ingesteld ter bestrijding van de schade door kolenmijnen veroorzaakt.

ART. 2.

Dit Fonds zal rechtspersoonlijkheid bezitten.

ART. 3.

Het zal beheerd worden door een commissie voorgezeten door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg of zijn afgevaardigde, en bestaan uit een even groot getal kolenmijnondernemers en mijningenieurs.

In de streken waar de eigenaars van den bovengrond in een vereeniging zijn gegroepeerd, kan de Minister aan den beheerraad een of meer van hunne vertegenwoordigers toevoegen. Dezen zijn niet stemgerechtigd wanneer er beraadslaagd wordt over quaesties waarbij hunne groepeerings belang heeft.

In geen geval, zal het getal leden van den beheerraad hooger zijn dan negen. De functies, aan het lidmaatschap van gezegden raad verbonden, worden niet bezoldigd.

ART. 4.

Het Fonds wordt gestijfd door eene jaarlijksche storting van vijf en twintig centiem per uitgedolven ton, vóór 1 Augustus van ieder jaar te betalen door den ondernemer. Deze storting kan ingevorderd worden zooals in zake van rechtstreeksche belastingen.

Cette redevance pourra être, par arrêté royal, réduite de moitié ou même supprimée pour les exploitants n'ayant causé aucun dommage à la surface pendant cinq ans au moins.

ART. 5.

La Caisse a pour but de parer aux lenteurs des débats relatifs aux dégâts faits à la surface par les travaux miniers. Lorsque des dégâts de cette espèce seront constatés, le propriétaire lésé pourra s'adresser à la Caisse dont le conseil d'administration, après enquête sommaire et rapide, pourra lui accorder une provision pour parer aux nécessités les plus urgentes.

ART. 6.

La Caisse pourra recouvrer les sommes ainsi décaissées et leurs intérêts à charge du charbonnage responsable.

Celui-ci pourra porter en compte les allocations par lui payées à la Caisse pendant les années antérieures.

ART. 7.

Les propriétaires lésés qui ne se sont pas adressés à la Caisse ou dont la réclamation a été rejetée par elle conservent leur droit de s'adresser aux tribunaux.

ART. 8.

Un arrêté royal règlera les détails d'application de la présente loi.

Deze retributie kan, bij Koninklijk besluit, tot op de helft worden verminderd of zelfs worden afgeschaft ten aanzien van de ondernemers die, gedurende ten minste vijf jaar, geen schade aan den bovengrond hebben veroorzaakt.

ART. 5.

Het Fonds heeft voor doel de traagheden te verhelpen van de behandelingen betreffende de schade door de kolenmijnwerken aan den bovengrond veroorzaakt. Wanneer dergelijke schade wordt vastgesteld, zal de benadeelde eigenaar zich kunnen wenden tot het Fonds waarvan de beheerraad, na bondig en vlug onderzoek, hem een voorraad zal kunnen toekennen om in de dringendste behoeften te voorzien.

ART. 6.

Het Fonds zal de aldus voorgeschoten bedragen en dezer interesten van de verantwoordelijke kolenmijn kunnen terugvorderen.

Deze zal de bijdragen mogen in rekening brengen, welke zij, gedurende de vorige jaren, aan het Fonds heeft betaald.

ART. 7.

De benadeelde eigenaars, welke zich niet tot het Fonds hebben gewend of wier navraag door hetzelfde is afgewezen geworden, blijven gerechtigd zich tot de rechtbanken te wenden.

ART. 8.

De bijzondere schikkingen omtrent de toepassing van deze wet worden bij Koninklijk besluit getroffen.

ED. FALONY.

ALF. LOMBARD.

DELATTRE.

N. SOUPLIT.

DEJARDIN.

E. VAN WALLECHEM.